

Kiasma

33 · 2006 vol. 9

**Ars Fennica
Luovuuslaboratorio
URB kiertueella
Matkalle maisemaan**

Ars Fennica -ehdokkaat (myötäpäivään):
Elina Merenmies, Anna Tuori,
Elina Brotherus, Markus Kähre

Ars Fennica -ehdokkaat esittäytyvät

Neljä nuorta kuvataiteilijaa kilvoittelee Suomen merkittävimmästä kuvataidepalkinnosta Ars Fennicasta. Ars Fennica 2007 -palkinnon saajan valitsee tammikuussa lontoolainen kuvataideasiantuntija Glenn Scott Wright. Myös näyttelyn yleisö voi antaa äänensä omalle suosikilleen. Huolimatta kilpailutilanteesta, on hyvän ryhmäntytön tuloksena syntynyt näyttely, jolla on paljon annettavaa.

Kuvataiteilijat **Elina Brotherus** (EB), **Markus Kähre** (MK), **Elina Merenmies** (EM) ja **Anna Tuori** (AT) ovat vastanneet taiteen tekemisestä usein esitettyihin kysymyksiin.

Mitä taiteilijana oleminen merkitsee sinulle?

EM: Taloudellisesti, terveyden, työtahdin ja monen muun asian kannalta sitoutuminen taiteeseen merkitsee jonkinasteista luopumista yleisestä mukavuudesta, ihmismäisistä työajoista, ja usein jopa työturvallisuudesta. Kaiken kaikkiaan taiteilijana oleminen merkitsee kuitenkin työn iloa.

AT: Mahdollisuutta käsitellä minulle tärkeitä asioita. Vapautta määrätä aika paljosta arkeni suhteen, mikä on toisinaan mahtavaa ja toisinaan raskasta.

EB: Työtä ja vapautta, tässä järjestyksessä.

Markus Kähre

Elina Brotherus

MK: Tärkeintä on älyllinen haaste. Ja mielekkään kertomuksen löytäminen. Taiteilijana oleminen merkitsee myös paljon työtä ja monesta muusta asiasta luopumista.

Mistä teostesi aiheet tulevat?

EM: Innostumisesta. Sillä on varsin vähän tekemistä inspiraation kanssa, mutta innostus ja usko työhön säilyy. Olen hyvin kiinnostunut ihmisen todellisuudesta maailmassa, ja toisaalta minulla on paljon visioita ja näkyjä, jotka liittyvät siihen, tai ainakin johonkin osaan sitä.

AT: Kokemuksistani.

EB: Siitä mitä näen ja mitä olen lukenut tai kokenut.

MK: Yhtäkkiä tulee niin voimakas visio että se on pakko toteuttaa. Tiedän että "Tuon haluan itse kokea." Visio syntyy liikkeessä, ei koskaan työpöydän ääressä.

Miten työskentelet?

EM: Hullun lailla, heh. Yritän työskennellä siten, että minulla säilyy vahva tunne siitä, että elän. Että osaan elää. Että osaan nauttia siitä, mitä teen, kahvitauoista, tai vaikkapa sateen äänestä ja siitä kokonaisuudesta, jota taiteilijan työ on. Eli työskennellessäni elän.

AT: Monin tavoin, työhuoneella maalaan ja istun ja tuijotan maalauksia ja koitan ratkaista toteutusta, teemoja voin miettiä missä vain.

EB: Hitaasti. Kuvaan suurella kameralla, ja annan ajan kulua. Mietin ja katselen pitkään joka vaiheessa: kuvatessa, ennen kuin päätän vedostaa, ja pimiössä. Painavan kaluston kanssa liikkuminen

Visio syntyy
liikkeessä,
ei koskaan
työpöydän
ääressä.

Markus Kähre

Työskentelen
hitaasti.
Mietin ja
katselen
pitkään.

*Elina
Brotherus*

vaatii epämukavuuden sietämistä. Vedostaminen taas kysyy tarkkaa silmää ja muistia.

MK: Minä kävelen. Istumalla ei tule ideoita. Maareta Jaukkuri onkin osuvasti sanonut että taiteilijalla pitää olla hyvät kengät. Kysymyksen löytäminen on vaikeampaa kuin siihen vastaaminen. Vasta idean jälkeen istun työpöydän ääreen. Siitä alkaa raaka työ. Eniten aikaa vie tylsä käytännön toteuttaminen.

Mikä merkitys on käyttämälläsi tekniikalla?

EM: Iso merkitys. Käytän monenlaisia eri tekniikoita. Maalin, materiaalin, jonkin sideaineen tai värin käyttö merkitsee konkreettisia asioita. Materiaalin leviävyys, tai muu merkillinen ominaisuus, mikä vaikuttaa sattumanvaraiseen liikehdintään kuvan sisällä on keskeistä. Varsinkin tempera-maalauksissa orgaanisuus on tärkeää.

AT: Maalaus on tekniikkana osa sisältöä. Irrallisina sen elementit kuten väri tai siveltimenveto eivät merkitse kirjoakaan, mutta kuva aihe, väri, vedot, pinnat jne. muodostavat sisällön.

EB: Filmin hitaus vaatii että malli on suht staattinen. Pitkähköt valotusajat tuottavat joskus visuaalisia yllätyksiä. En käytä digitaalitekniikkaa, koska nautin filmin ja valokuvapaperin jäljestä.

MK: Tekniikka palvelee ideoita, ei muuta.

Milloin teoksesi on valmis?

EM: Jotenkin se on aina erilaista. Ehkä sitten kun teos näyttää olevan oma itsensä, se on valmis.

AT: Kun se ei enää häiritse, teos saa sisällöltään olla häiritsevää tai ambivalenttia, mutta toteutuksen pitää olla täsmällinen.

Elina Merenmies

Anna Tuori

EB: Kun se on kehystetty.

MK: Vaikea tietää. Toteutusvaiheessa sokeutuu niin että ei tiedä kuinka ensikertalainen kokee teoksen. Siksi käytän koyleisöä, joka kertoo milloin kokemuspuoli on valmis. Visuaalisesti ja teknisesti tiedän itsekin milloin se toimii.

Miten nimeät teoksesi?

EM: Yleensä yritän rajata aihetta tai jotenkin laajentaa sitä, nimeämisessä on runouttakin. Teoksilani on melkein aina nimi. Huomaan, että monet aiheet palaavat uudelleen. Joskus käy niin, että nimikin on sama.

AT: Yritän saada samaa tunnelmaa nimeen kuin olen hakenut teokseen. Pysin siihen ettei nimestä synny lukutapaa teokselle tai ettei nimi alista maalausta kuvitukseksi – sanan kuvaksi.

EB: Lakonisesti.

MK: En nimeä ollenkaan. Nimi toisi teoksiini vain turhaa tietoa tai johtaisi harhaan. Haluan että merkitys tulee pelkästään kokemuksen kautta.

Onko taiteellasi jokin päämäärä?

EM: Myönnän, että on tietty eettisyys.

AT: Päämäärä on suunta, vähän kuin pakopiste, jota ei näy. Jos pääsisi päämäärään, voisi lopettaa. Etsiminen ja hakeminen ovat olennainen osa taidetta.

EB: Rajata pala järjestystä visuaalisesti kaottisesta ympäristöstä.

MK: Jokaisella teoksella on toki päämäärä, mutta en halua lukita koko tuotantoani palvelemaan yhtä päämäärää. Se olisi liian yksinkertaista. Siinä vaiheessa kun alan kopioida itseäni voin kertoa mikä päämääräni on.

Kun teos näyttää olevan oma itsensä, se on valmis.

Elina Merenmies

Päämäärä on suunta, vähän kuin pakopiste, jota ei näy.

Anna Tuori

Mikä on taiteilijan rooli yhteiskunnassa?

EM: En oikein tiedä, sivullisen rooli, jossa on omat etunsaakin. Tehdä 15 vuotta pitkää päivää ilman palkkaa, toimeentuloa... Ei se ainakaan helppoa ole, ja syrjäytymisen riski on suuri. Enemmistö elää hirvittävässä köyhyydessä. Olen byrokratiasta myös huomannut, että moni taiteilija joutuu yhä uudestaan jotenkin perustelemaan ammatinvalintaansa.

Brysselissä asuessani muistan, kuinka kerran noin kello neljä iltapäivällä kaikki virkamiehet tulivat ulos virastoistaan, kun itse olin vasta matkalla työhuoneelle. Valtava ihmisseinämä käveli salkkuihin kohti Keskusasemaa, kun minun piti yrittää pujotella vastavirtaan. Kafkamainen tilanne kuvastaa ehkä yksinkertaisuudessaan taiteilijan roolia yhteiskunnassa.

AT: Vaikea sanoa, mikä se on. Ajattelen että taiteilijan rooli yhteiskunnassa on jollain tavalla puolustaa merkityksiä ja arvoja, joita on vaikea mitata, mutta jotka kuitenkin ovat ja vaikuttavat. Taiteen riippumattomuus on sitä että voidaan ilmaista yhteiskunnan epäkohtia tai hellepäivän ihanuutta.

EB: Nyky-yhteiskunnassa taiteilija puolustaa kulttuurillisia ja ei rahassa mitattavia asioita.

MK: Taiteilijakunta näkee itsensä mielellään vaihtoehtoisena hyvänä. Taiteilijuus voi myös olla kannanotto hyvän elämän puolesta. □

Kun katson taaksepäin, esiin nousee kolme asiaa, joihin olen erityisen tyytyväinen, kertoo Kiasman johtaja Tuula Karjalainen.

Kiasma on tulevaisuuden

Tulin Kiasmaan vain kolme vuotta avaamisen jälkeen ja hype oli edelleen valtava. Vaikka resurssit ovat jatkuvasti vähentyneet, taso ja kiinnostavuus eivät saa laskea. Tulevaisuuteen täytyy suhtautua positiivisesti mutta realistisesti.

Kun katson taaksepäin, esiin nousee kolme asiaa, joihin olen erityisen tyytyväinen. Kokoelmanäyttelyiden uudistaminen ja ylipäätään kokoelmien painoarvon lisääminen on ollut minulle tärkeää. Olemme noudattaneet kokoelmanäyttelyissä tiukempaa teemoittelua, jonka avulla kokoelmanäyttelyistä saadaan helpommin lähestyttäviä ja yleisölle kiinnostavia. Kokoelmanäyttelyiden yhteydessä julkaitaan myös näyttelykirja. Nyt sarjassa on jo viisi osaa.

Näyttelyt kuuluvat tietenkin jokapäiväiseen työhön, mutta niistä muutama on ollut minulle erityisen merkittävä. Kotimaista nykyaikaisempaa ja kansainvälistä outsider-taiteita esiteltyt *Omissa maailmoissa* -näyttely laajensi nykyaikaisen taiteen käsitettä ja avasi tietä taiteen rajojen pohdinnalle. Olin aiemmin järjestänyt yhden ITE-taiteen näyttelyn,

KPM / KEMPPINEN TINKER

Näkymä Omissa maailmoissa
-näyttelystä Viidennessä
kerroksessa.

Kiasman kiertokoulu, 2003
Kiertokoulun auto sekä opettajat
Minna Turtiainen, Tellervo Kalleinen
ja Riiko Sakkinen valmiina lähtöön.

mutta Kiasmassa suomalainen nykykansantaide voitiin esittää kansainvälisessä kontekstissa. Samalla näyttely avasi museota uusille kävijäryhmille.

Baltian maiden, Suomen ja Venäjän nykytaidetta esittänyt *Historiaa nopeammin* -näyttely suuntasi katseen kohti itää. Se herätti myös laajaa kansainvälistä kiinnostusta, sillä nk. post-sovjet-maiden taidetta ei tuolloin oltu esitelty vastaavana kokonaisuutena. Itään katsotaan myös Kiasman tulevissa näyttelyissä. Helmikuussa avautuu kolmen suuren Aasian maan nykytaidetta tarkasteleva näyttely ja kesällä jatkamme Keski-Aasian ja Kaukaasian entisten neuvostotasavaltojen taiteeseen perehtymistä.

Enkä tietenkään voi ajatella Kiasmaa ilman että ajattelisin ARS-näyttelyä. *ARS 06* oli koko talolle ja itselleni valtava ponnistus ja paljon enemmän kuin tavallinen näyttely. Se osoitti, että ARS-näyttelyt merkitsevät ihmisille paljon muutakin kuin taloa täynnä nykytaidetta.

Kolmas keskeinen asia, johon olen Kiasman johtajana halunnut panostaa, on *Luovuuslaboratorio*-toiminta. Luovuuslaboratorionimekkeen alla olemme voineet kehittää erilaisia luovuuden ja taiteen edistämistä tukevia projekteja, kuten esimerkiksi Vattenfallin kanssa yhteistyössä toteutetut *Kiasman kiertokoulu* ja *URB kiertueella* sekä Stakesin ja muiden toimijoiden kanssa toteutettu *Taide hyvinvointiyhteiskunnan uudistamisessa* -hanke. Näiden hankkeiden toteutumisessa keskeisellä sijalla on ollut verkottuminen eri yhteiskunnan toimijoiden kanssa sekä oivalus siitä, että Kiasman toiminta ja merkitys on paljon laajempaa kuin näyttelyt, kokoelmat ja muu ohjelmisto. Yhteistyöprojektien myötä Kiasmasta on tullut merkittävä toimija ja haluttu yhteistyökumppani. Näkisinkin että juuri tällä saralla Kiasmalla on valtavasti kasvupotentiaalia.

Tulevaisuudessa Kiasma on dynamo, erityisesti näyttelytoiminnan ja Luovuuslaboratorion suhteen. Toivon että Kiasman ja taiteilijoiden välille muodostunutta läheistä suhdetta vaalitaan, ja se tuo seuraajalleni samanlaista iloa kuin minulle.

Tuula Karjalainen
museonjohtaja

dynamo

MINNA BALTILAA

Tasavallan presidentti Tarja Halonen ja Tuula Karjalainen Ars Fennica -näyttelyn avajaisissa.

Luovuuslaboratorio luo uutta museota

”Taide on tuolla ulkona”, sanoo museonjohtaja **Tuula Karjalainen** ja viittilöi työhuoneensa ikkunasta kohti Mannerheimintietä. Väite museonjohtajan suusta yllättää. Onhan päivastaisessa suunnassa, Kiasman seinien sisäpuolella, juuri nyt edustava valikoima nykytaidetta: *Maisema*-kokoelmanäyttely ja *Ars Fennica* -ehdokkaat. Siitä huolimatta Karjalainen tähyää jo toisaalle.

”Nykytaide tapahtuu tässä-ja-nyt, ja sen ydin kulkee ihan jossain muualla kuin näyttelytiloissa”, Karjalainen tarkentaa. ”Museot merkitsevät viitepisteitä, joista lähdetään, tullaan ja ollaan, mutta siellä nähdään vain nykytaiteen tulokset. Taide-teoksen määritelmä on muuttunut voimakkaasti. Nykytaide ei ole vain kiinteitä esineitä tai taideobjekteja. Se on myös tapahtumia, asioita, interaktiivisuutta, kokemusta... Se on erottamaton osa yhteiskuntaa ja ihmisiä”, Karjalainen kuvailee.

Nykytaiteen prosessimaisuus on paitsi muuttanut sen olemusta, myös museoiden tehtäväkenttää. Kiasmalle tämä muutos on merkinnyt uusia toimintatapoja: koska nykytaide on kaikkialla, on museonkin oltava kaikkialla. ”Kiasma ei voi olla pelkästään näyttelyitä tuottava organisaatio. Toimiaksemme elävänä nykytaiteen museona keskellä yhteiskuntaa. Norsun luutorneihin ei kannata pyrkiä, vaan pitää rakentaa yhteistyötä erilaisten toimijoiden kanssa.”

Norsunluutorneja välttämällä käynnisti Karjalainen pari vuotta sitten museon ns. *Luovuuslaboratorio*-hankkeen. Sen tehtävänä on kehittää museolle erilaisin pilottiprojektein uudenlaisia, Kiasman

pysyvien perustoimintojen katvealueisiin jääviä tapoja toimia ja vaikuttaa museona. Ajatus Luovuuslaboratorio-toiminnan laboratoriomaisuudesta avaa sille monenlaisia mahdollisuuksia.

”Luovuuslaboratorion puitteissa luodaan tilaisuuksia uusille asioille. Hankkeen tehtävänä on käynnistää kokeiluita, joiden ei ehkä ole edes tarkoitus jäädä Kiasmaan ikuisiksi ajoiksi. Luovuuslaboratoriosanakin alleviivaa riskien olemassaoloa”, muistuttaa Karjalainen. ”Mitään ei kaihdetta, vaan tervehditään iloisesti kaikkia riskejä ja vapaudutaan onnistumisen pakosta. Tärkeintä ovat kokeilut.”

Vaikka onnistumisia ei ole edellytetty, on Luovuuslaboratorion lyhyeen historiaan jo kirjoitettu menestystarinoita. Esimerkkinä Karjalainen nimeää ensimmäisen varsinaisen Luovuuslaboratorio-hankkeen, *Kiasman kiertokoulun*. Taidekasvatus-hanke kuljetti pakettiautolla peruskoulun yhdeksäsluokkalaisille nykytaiteen sanomaa eri puolille Suomea vuosina 2003–2005. Päätymisensä jälkeenkin Kiertokoulupilotin ideat ovat jatkaneet elämäänsä uusissa muodoissa eri yhteyksissä. Se on myös osoittanut, että oikealla lähestymistavalla on helppo saada ihmiset aidosti innostumaan nykytaiteesta.

Luovuuslaboratorion koeputkikokeilut ovat synnyttäneet myös laajempaa kulttuuri- ja hyvinvointipoliittista keskustelua. Esimerkiksi monien eri alojen toimijoiden yhteinen halu tuoda taide ja kulttuuri entistäkin keskeisemmäksi tekijäksi suomalaisessa hyvinvointipoliitikassa, on konkretisoitunut mittavassa *Taide hyvinvointiyhteiskunnan uudistamisessa* -ohjelmahankkeessa.

Taide hyvinvointiyhteiskunnan uudistamisessa -hankkeen hyvä vastaanotto kaikilla rintamilla on todistanut, että maaperää on tämäntyyppisille toiminoille. Samalla se on todistanut myös yhden Luovuuslaboratorio-idean lähtökohdan tärkeyden: oikeanlaisten yhteistyökumppaneiden löytämisen. Esimerkiksi Taide hyvinvointiyhteiskunnan uudistamisessa -työssä mukana on monia toimijoita Stakesista taidekorkeakouluhin ja Terveyttä kulttuurista -verkostoon.

”Luovuuslaboratorion hankkeet ovat olleet paljon yhteistyöprojekteja. Verkostoituminen on ollut yllättävänkin helppoa: suhtautuminen nykytaiteeseen on selvästi positiivisessa käymistilassa”, Karjalainen sanoo tyytyväisenä. ”Olemme tuoneet saman pöydän ääreen mahdollisimman erilaisia osapuolia, mikä on synnyttänyt uusia asioita. Erilaiset yhteistyökumppanit vaikuttavat ajatteluun ja ajattelu vaikuttaa valintoihin.”

Luovuuslaboratorion pilotit ja Kiasman tietoinen verkostoituminen laajalle yhteiskuntaan on saanut myös Karjalaisen ajattelemaan museon perustehtävää uusin tavoin. ”Nykytaiteen museon tulee ensisijaisesti olla aktiivisesti toimiva organisaatio. Meidän täytyy toimia eikä vain esitellä taidetta. Silloin emme umpioidu. Kiasmalla pitää olla suunnannäyttäjän rooli. Onhan tämä rooli sisäisesti sidottu myös nykytaiteen olemukseen.”

□ Tuula Karjalasta haastatteli vastaava museolehtori Riikka Haapalainen

Kiasma-kalenteri

NÄYTTELYT

Maisema Kiasman kokoelmassa

2.9.2007 saakka
2. ja 3. kerros

Mitä muuta kuin kaunista tai ylevää näkymää maisema voi tarkoittaa, jos se laajennetaan käsittämään myös ihmisen ruumiillista kokemusta suhteessa teokseen tai kun sen kautta pohditaan ekologisia arvoja ja ympäristöongelmia? Näihin kysymyksiin etsitään vastauksia näyttelyssä, jonka teoksissa maisema näyttävyytensä elettynä, esitettynä ja purettuna.

Kain Tapper

7.1.2007 saakka, Studio K

Kuvanveistäjä, professori Kain Tapperin (1930-2004) tuotannossa näkyvät 1960-luvun informalismin keskeiset piirteet, jotka kiteytyivät kivistä ja puusta toteutetuissa vapaamuotoisissa veistoksissa. Piirustukset muodostavat Tapperin tuotannossa oman kokonaisuutensa. Studio K:ssa esillä on jo klassikkoaseman saaneita veistoksia sekä piirustuksia.

Ars Fennica 2007

21.1.2007 saakka
4. ja Viides kerros

Ars Fennica -ehdokkaiden yhteisnäyttely täyttää Kiasman 4. ja 5. kerroksen. Ars Fennica -palkinnosta kilpailee neljä nuorta suomalaista taiteilijaa: kuvataiteilija Elina Brotherus, kuvanveistäjä Markus Kähre, taidemaalari Elina Merenmies ja taidemaalari Anna Tuori.

Englantilainen taideasiantuntija Glenn Scott Wright valitsee palkinnonsaajan tammikuussa. Myös yleisö pääsee kertomaan mielipiteensä näyttelyn yhteydessä järjestettävässä yleisöäänestyksessä.

TULOSSA 2007

Kolme näkökulmaa Aasian nykytaiteeseen

17.2.-27.5.2007

4. ja Viides kerros

Kiakaikaiset kulttuurit ja nykytaide kohtaavat toisensa. Indonesialla, Kiinalla ja Thaimaalla on pitkä historia ja voimakas kulttuuriperintö. Näyttelyssä esillä olevissa teoksissa vanha ja uusi, Itä ja Länsi, myytit ja todellisuus kietoutuvat toisiinsa.

Aasia-näyttely jatkaa Kiasmassa 1999 esitetyn Cities on the Move -näyttelyn aloittamaa ja ARS 01:n ja ARS 06:n jatkamaa yhteyttä Aasian maiden nykytaiteeseen. Se on myös eräänlainen jatke ja laajennus vuonna 2004 esitetylle Historiaa nopeammin -näyttelylle, joka käsitteli yhteiskunnallista murrosta Venäjän ja Baltian maissa.

PROJEKTEJA KIASMASSA

Jouluksi kotiin

1.12.2006-7.1.2007, Takaikkuna
Jouluksi kotiin esittelee 24 maahanmuuttajan videolle tekemää tarinaa, yhden kunkin päivänä. Ne ovat valmistuneet Kiasmassa nuorille maahanmuuttajille järjestetyissä työpajoissa, joissa pohdittiin omaa suhdetta paikkaan, seutuun, maahan ja kulttuuriin. Projekti on osa Valtion taidemuseon laajempaa Jouluksi kotiin -tapahtumaa.

Kuuleeko Eura?

24.11.2006-7.1.2007, Huone X
Museolehtori, kuvataiteilija Kalle Hammin Kuuleeko Eura? -ympäristötaideprojektin tekemiseen ovat osallistuneet Euran peruskoululaiset. He ovat keränneet muistoja euralaisille merkityksellisistä paikoista. Kuuleeko Eura? -projektissa pohditaan suhdettamme paikkaan, seutuun ja maisemaan. (ks. myös Paja-ohjelma).

DAREn valiot

1.-31.12.2006, Intro 3
Nykytaiteen museo Kiasma ja PSP (PlayStation Portable) käynnistivät syksyllä 2006 taiteen, visuaalisen kulttuurin ja teknisen alan korkeakouluopiskelijoille suunnatun DARE kilpailun. Kilpailun parhaimmisto esittäytyy joulukuun ajan Kiasmassa.

URB kiertueella keväällä 2007

Kiasma-teatterin jokakesäisen URB-festivaalin innoittama URB lähtee myös kiertueelle. Luvassa on tapahtumia ja kursseja urbaanin taiteen aloilta helmikuussa Pirkanmaalla, huhtikuussa Päijät-Hämeessä, toukokuussa Pohjois-Pohjanmaalla ja kesäkuussa Kanta-Hämeessä. URB kiertueella toteutetaan yhteistyössä energiyhtiö Vattenfallin kanssa.
www.urb.fi

Ars Fennica 2007 -ehdoka Elina Brotheruksen teoksia

PETRI VIRMÄNEN / KAA

Pekka Nevalainen: Luontodokumentti, 1993-1995 (yksityiskohta)

PUHEOHJELMIA

Ars Fennica -kierrokset

Keskiviikkoisin klo 18. Museolipulla.

Ars Fennica -ehdokkaat ja heidän taidettaan pohtineet nykytaiteen asiantuntijat opastavat yleisöä Ars Fennica -näyttelyyn.

25.10. Jan Kaila, valokuvataiteilija, professori: Elina Brotherus

1.11. Markus Kähre, kuvanveistäjä

8.11. Anna Tuori, taidemaalari

15.11. Leevi Haapala, nykytaiteen tutkija:

Markus Kähre

22.11. Elina Merenmies, taidemaalari

29.11. Kari Immonen, taidehistorioitsija, museonjohtaja: Anna Tuori

13.12. Juha-Heikki Tihinen, taidehistorioitsija, kuvataidekriitikko: Elina Merenmies

10.1. Elina Brotherus, kuvataiteilija

17.1. Ars Fennica -palkinnon voittaja

Katseen filosofiaa: "Taiteen luonto"

Torstaisin klo 17 Seminaari-tila. Vapaa pääsy.

Katseen filosofiaa -luentosarjan teemana on luonto ja sen kuvaamisen tavat taiteessa.

Yhteistyössä Kriittisen korkeakoulun kanssa.

2.11. Lauri Astala, kuvataiteilija: Luonto, kuva ja etäisyys

30.11. Inari Krohn, taidegraafikko ja -maalari: Taiteeni luonnosta

Taivaallisen akatemian piirustusillat

Torstaisin klo 17–20 Seminaari-tila. Vapaa

pääsy. (Omat piirustusvälineet mukaan)

Taivaallinen akademia on suomalaisten kuva-

taiteilijoiden ryhmä. Alun perin kuvanveistäjä

Kain Tapperin ateljeessa kokoontunut ryhmä

tuo elävän mallin piirustusillat kaksi kertaa

Kiasmaan. Lyhyt alustus.

23.11. Marjukka Paunila, taidemaalari

14.12. Outi Heiskanen, taidegraafikko,

Taivaallisen akatemian kunniajäsen

KIASMA-TEATTERI

IETM – Mobile Home

9.–12.11.

Taiteilijoiden liikkuvuus EU:ssa on teemana kansainvälisessä Mobile Home -konferenssissa. Esitysohjelma Kiasmassa, liput 12/8 e.

Maus&Orlovski: Herra Tossavainen – I muistio ajasta, to 9.11. ja pe 10.11. klo 19.30.

Maija Hirvanen: Perception Score - Just Looking, to 9.11 klo 21, pe 10.11. klo 18.30 ja la 11.11. klo 19.30, Seminaari-tila.

Todellisuuden tutkimuskeskus, Pilvi Porkola ja työryhmä: Mitä kuuluu? – ja muita arjen dokumentteja, pe 10.11. klo 21, Seminaari-tila.

Avanto-festivaali

17.–19.11.

Seitsemättä kertaa järjestettävä Avanto-festivaali on vakiinnuttanut paikkansa kokeellisen elokuvan ja musiikin tapahtumana. Kotimaisia ja kansainvälisiä vieraita. Lisäksi brittiläinen äänitaiteilija Zoë Irvine toteuttaa Avanto-

viikonlopun ajan Kiasma-teatterin lämpiössä teostaan Magnetic Migration Music klo 12–18.

Ohjelmassa mm. Sähkömetsä (FI), Tony Conrad (US), Avantoscope, Gerd van Prins & Bas van Koolwijk, Frédérique Devaux (NL), Lee Ranaldo & Leah Singer (US).

www.avantofestival.com

TULOSSA 2007

DocPoint

– Helsingin dokumenttielokuvafestivaali

24.–28.1.2007

Kuudes DocPoint-festivaali tuo esiin vuoden parhaat kotimaiset dokumenttielokuvat ja löydöt ympäri maailmaa. Teemaina ovat tällä kertaa Meksiko ja Tanska. Festivaalin osana järjestetään seminaareja, luentoja, workshoppeja sekä konsertteja.

www.docpoint.info

Sanna Kekäläinen: Puna-Red-Rouge

Ensi-ilta helmikuussa 2007

Sanna Kekäläisen uudessa sooloteoksessa Puna-Red-Rouge tarkastelun vastapoleeina ovat ääriprivaatti ja yleinen kaikkien tunnistama. Koreografi kysyy voiko äärimmäisen yksityisyyden näyttämällä tai elämällä päätyä yleiseen ja yhteiseen kokemukseen tai elämukseen. Videomateriaalin teokseen on suunnitellut Heli Rekula.

PikseliÄHKY

28.3.–1.4.2007 PikseliÄHKY on vuosittainen elektronisen taiteen ja alakulttuurien festivaali. Festivaali esittelee teknologian ja audiovisuaalisen ilmaisun rajoja haastavia projekteja, joista useat ovat ensimmäistä kertaa yleisölle esiteltäviä prototyyppejä. Olennainen osa tapahtumaa ovat presentaatiot ja työpajat, joissa yleisöllä on mahdollista tutustua projektien toteutukseen ja tekijöihin.

www.pixelache.ac

IETM – Mobile Home Maus&Orlovski: Herra Tossavainen – I muistio ajasta

Sanna Kekäläinen: Puna-Red-Rouge

HELI REKULA

PAJA

Tehdään yhdessä aikuisille ja lapsille lauantaan klo 10.30–13 sekä 14–16.30. Tekemisen virikkeinä Maisema-näyttely.

- 4.11.** Unikaupunki; unet, löydetty esineet, kierrätysmateriaalit
11.11. Haaveiden kartta; kartat, kulkeminen
18.11. Unelmaa etsimässä; kierrätysmateriaalit, kartat, kulkeminen
25.11. Sattuneesta syystä; akryylimaalaukset
2.12. Väärä maisema; lavastus
9.12. Matkakuvaa; kuvankäsittely

Aamupäivän pajaan on ennakkoilmoittautuminen ma–pe klo 9–12, p. (09) 1733 6509.

Iltapäivän nonstop-pajaan ei tarvitse ilmoittautua.

Alle 18-vuotiaille maksuton, aikuiset 6 e.

KOULUILLE JA PÄIVÄKODEILLE

Oma paikka perusopetuksen 3.–4. vuosiluokille marraskuussa, Huone X, 3. kerros
Kuuleeko Eura? -projektiin liittyvässä pajassa tutustutaan Maisema-näyttelyyn ja kerätään tarinoita itselle merkityksellisistä paikoista. Tarinat liitetään osaksi yleisön nähtävissä olevaa seinäkarttaa. Ennakotehtävä kerrotaan ilmoittautumisen yhteydessä. Maksuton.
Ilm. 6.11.2006 mennessä p. (09) 1733 6521 tai kalle.ham@kiasma.fi.

Vaihda maisemaa! – valoa, katoavia tiloja ja kolmiulotteisia veistoksia, 4–6 -vuotiaille 7.11.–14.12., 3. krs
ti klo 9–11 ja 12–14 ke-to klo 10–12 ja 13–15
vetäjinä: taidekasvattaja Ulla-Maj Saarinen tai kuvataiteilija Inka Yli-Tepsa
Työpajassa tutustutaan maiseman eri olemuksiin ja valikoituihin teoksiin Maisema-näyttelyssä. Käynnin kesto 2 tuntia, joka sisältää haluttaessa evästaun (mainitse ilmoittautumisen yhteydessä). Ryhmän maksimikoko 10 lasta.
Ilm. ma-pe 9–12 p. (09) 1733 6509. Maksuton.

INFO

Kiasma

Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki
Info (09) 1733 6501, info@kiasma.fi

Kiasma on avoinna ti 9–17, ke–su 10–20.30
Huom. 2.1. alkaen ti 10–17, ke–su 10–20.30
Liput 6/4 e, alle 18-vuotiaille vapaa pääsy.
Perjantaisin klo 17–20 vapaa pääsy.

Nykytaiteen museo Kiasma kuuluu Valtion taidemuseoon.

Tuttu ryhmä aikuisille

Tuttu ryhmä on ystäville, työporukoille ja harrastusryhmille tarkoitettu työpaja, jossa tutustutaan nykyaikaiseen oman tekemisen kautta. Työpajan aikana käydään näyttelyssä ja työskennellään oppaan johdolla. Pajat järjestetään pääasiassa perjantaisin. Ryhmän koko: 10–15 henkilöä, kesto: 3 h, pajamaksu 13 e/hlö sisältää pääsylipun, materiaalit ja ohjauksen. Tiedustelut/varaukset p. (09) 1733 6521.

Muistojen kartta

24.11.2006–7.1.2007, Huone X, 3. kerros
Mikä on sinulle maailman merkityksellisin paikka? Tule kirjoittamaan muistosi omasta tärkeästä paikastasi ja liitä se osaksi teoskonnaisuutta. Samalla voit tutustua myös muiden tarinoihin sekä Kuuleeko Eura? -ympäristötaideprojektiin. Kaikille avoin työpiste. Museolipulla.

TULOSSA 2007

Ihmeen kaunis maisema -kierros päiväkodeille
Tammikuusta alkaen noin tunnin kestävä opastettu toiminnallinen kierros tutustuttaa Maisema-näyttelyyn. Ilm. ma–pe klo 9–12 p. (09) 1733 6509. Maksuton.

Matka Kaukoitään perusopetuksen 1.–9. -vuosiluokille

Helmi-huhtikuun aikana järjestettävissä työpajoissa tutustutaan näyttelyyn, joka esittelee Aasian nykyaikaa. Ilm. 29.1. klo 13 alkaen p. (09) 1733 6521. Maksuton.

Matka maisemaan päiväkodeille ja perusopetuksen 1.–6. -vuosiluokille
Helmi-huhtikuun aikana Pajassa tutustutaan Maisema-näyttelyyn ja pohditaan omaa suhdetta ympäröivään tilaan ja maisemaan. Miten eri tavoin taiteilijat käsittelevät maisemaa? Ilm. 29.1. klo 13 alkaen p. (09) 1733 6521. Maksuton.

Kiasma-kauppa

avoinna ti 10–17, ke–su 11–19,
p. (09) 1733 6505.

Café Kiasma

avoinna ti 10–17, ke–su 10–21,
p. (09) 1733 6661.

Kiasman Ystävät ry

Lisätietoja ystäväyhdistyksen toiminnasta p. (09) 1733 6595.

OPASTUKSET

Yleisöopastukset

Opastukset Maisema-kokoelmanäyttelyyn perjantaisin klo 18. Vapaa pääsy.
Opastukset vaihtuviin näyttelyihin keskiviikkoihin klo 18 ja sunnuntaisin klo 15. Museolipulla.
Ruotsinkielinen yleisöopastus joka kuukauden ensimmäinen sunnuntai klo 12. Museolipulla.

Tilattavat opastukset

Näyttelykierrokset ryhmän toiveiden ja tarpeiden mukaan.

Tilaukset ma–pe klo 9–12 p. (09) 1733 6509. Hinnat arkisin 55 e, sunnuntaisin 68 e. Opastuskielet ovat englanti, ruotsi, ranska, saksa, suomi, venäjä ja viro.

Ääniopas

Helmi-kuusta 2007 alkaen ääniopas tuo taustatietoa ja tulkintatukea Maisema-kokoelmanäyttelyyn. Vuokra 2 euroa. Äänioppaan voi ladata ilmaiseksi omaan MP3-soittimeen Kiasman kotisivuilta www.kiasma.fi.

KOULUILLE JA PÄIVÄKODEILLE

Opastustilaukset ma–pe klo 9–12

p. (09) 1733 6509. Arkisin koululais- ja päiväkotiryhmille maksuttomia. Jos tarvitsette paikan eväiden syöntiin, kerro opasvararajalle. Voit myös pyytää opasta kertomaan nykytaiteesta jonkun tietyn teeman tai näkökulman mukaan.
Lisätietoja www.kiasma.fi/kouluille

Omaoppaat

Kiasma tarjoaa museota aktiivisesti käyttäville kouluille ja päiväkodeille omaopastoimintaa. Lisätietoja www.kiasma.fi/kouluille

Ope-info

To 25.1. klo 15.30–18.30 Seminaari-tila. Maksuton. Tilaisuudessa esitellään kevään ohjelmistoa sekä kerrotaan miten koulut ja päiväkodit voivat hyödyntää ohjelmatarjontaa omissa toiminnoissaan.
Pakollinen ennakkoilmoittautuminen ma–pe klo 9–12 p. (09) 1733 6509 tai arja.samulin@kiasma.fi

Kiasma on liikkumisesteetön. Opaskoirat ovat tervetulleita. Lipunmyynnissä ja teatterissa on tele/induktiosilmukka.

www.kiasma.fi

Liity maksuttomalle Kiasmail -postituslistalle, niin saat tietoa Kiasman ohjelmistosta omaan sähköpostiosoitteeseesi.

Muutokset mahdollisia.

URB viittaa urbaaniin kulttuuriin, urbaani tarkoittaa kaupunkilaista ja kulttuurin kera sen mielletään erityisesti tarkoittavan new-yorkilaista hip hop -kulttuuria, johon luetaan (rap-) musiikki, (break-)tanssi ja (graffiti-)maalaukset, jotka sittemmin ovat edenneet omia polkujaan kuka minnekin.

Newyorkilaista tai ei, tällä kertaa pakataan pensselit ja lekat ja mennään maalle tai ainakin maalaiskuntaan. Hesalaiset siis lähtevät maalle levittämään humpuukia ja hutkutusta, tanssimaan ja laulamaan. Mix? Itse asiassa maaseudulla asuvat ihmiset ovat nykyään vähemmistöä, yli viisikymmentä prosenttia maailman ihmisistä asuu kaupungeissa. Se ei kuitenkaan tarkoita sitä, että esimerkiksi kaikki helsinkiläiset olisivat sinut urbaanin ympäristönsä kanssa, eikä lähdetä siitä että kaupunkilainen kulttuuri vietäisiin maalle, sillä se menee sinne muutenkin.

URB-pajaa ideoidessani lähdin siitä, että osallistujat operoivat omassa ympäristössään ja liikkeelle lähdetään siitä mitä siellä jo on ja mitä sille sitten voisi tehdä. Melko varmasti siellä maalataan seinä: muraalia ja graffitia. Oikeastaan pelkästään graffittoa, koska alunperin italiantielinen sana graffito on yksiköllinen ja tarkoittaa raaputusta seinässä, mistä

sanan merkitys on laajentunut käsittämään minkä tahansa seinällä olevan kirjoituksen tai maalauksen. Muraali-maalaukset kuitenkin mielletään yleensä muuksi kuin graffitiksi ja se sisältää ajatuksen esittävydestä. Tarkoitus on yhdistää esittävää ja ei-esittävää ja tehdä se suureen kokoon.

Mielestäni graffiti on mainio johdatus kuvataiteen pariin, se lähtee minästä, itse valitusta nimimerkistä ja kurottautuu katsomaan kohti ympäristöä, johon maalaus sijoitetaan. Jokaisella, joka ei ole graffiti-piisiä luonnossa nähnyt, on silti ajatus siitä millaisia ne ovat tai millaisia niiden tulisi olla ja missä. Tähän yhdistetään osallistujien mukanaan tuomat visuaalisesti tai merkityksellisesti kiinnostavat kuvat ja kas, sopan raaka-aineet ovat kasassa.

□ Karri Kuoppala
taiteilija

URB KIERTUEELLA

Muraalia ja graffitia

KARRI KUOPPALA

KARRI KUOPPALA

URB kiertueella tarjoaa nuorille areenan urbaanin taiteen tekemiseen Keski-Suomessa, Pirkanmaalla, Pohjois-Pohjanmaalla sekä Kanta- ja Päijät-Hämeessä. Projekti jatkaa Kiasman ja energiayhtiö Vattenfallin valtakunnallista yhteiskunta-vastuuseen perustuvaa yhteistyötä, jonka tavoitteena on kannustaa nuoria toimimaan yhdessä nykytaiteen parissa ja rohkaista alueiden toimijoita ennakkoluulottomaan yhteistyöhön.

Kolme näkökulmaa Aasian nykytaiteeseen

Kiina, Indonesia ja Thaimaa ovat kaikki olleet eri syistä vahvasti esillä suomalaisessa mediassa viime aikoina: Kiina voimakkaan talouskasvunsa ja toisaalta ihmisoikeuskysymysten takia, Thaimaa ja Indonesia luonnonkatastrofien, tsunamin ja maanjäristysten sekä poliittisten levottomuuksien vuoksi. Uutisista on voinut seurata myös Thaimaassa tapahtunutta sotilasvallankaappausta.

Miten näiden maiden taide ja taiteilijat ovat reagoineet usein hyvinkin nopeaan muutokseen? Kiasmassa helmikuussa avautuvassa laajassa näyttelyssä esitetään kolme näkökulmaa Aasian nykytaiteeseen. Mukana on taiteilijoita kolmesta hyvin erilaisesta maasta, Indonesia, Kiina, ja Thaimaa. Toisaalta näitä maita yhdistää voimakas taloudellinen kasvu ja lisääntyvät sosiaaliset ongelmat. Neljännnes maailman väestöstä (noin 1,5 miljardia ihmistä) asuu näissä maissa.

Heri Dono:
The Angels fallen from the sky, 2004
Shock Therapy for Politicians, 2004
Execution, 1995–2002

Kulttuuritaustoiltaan maat ovat erilaisia. Thaimaa on pääasiallisesti buddhalainen maa kun taas Indonesiassa eri uskonto-kunnat elävät rinnan animismista islamiin, kristinuskosta buddhalaisuuteen ja hindulaisuuteen. Kiinassa taolainen ajattelu, konfutselaisuus ja buddhalaisuus ovat jatkaneet olemassaoloaan huolimatta pitkään jatkuneesta kommunistisesta hallinnosta. Kiinasta on kehitymässä taloudellinen suurvalta ja monet Aasian maat seuraavat perässä siirtyäkseen markkinatalouteen.

NOPEAA JA HIDASTA

Kuinka ikaikäiset kulttuurit ja nykytaide kohtaavat toisensa, jos kohtaavat? Kai kissa kolmessa maassa on pitkä historia ja voimakas kulttuuriperintö. Niissä kehitys näyttäyty nopeaakin nopeampana ja samalla ikaikäinen, hidastakin hitaampi vanha kulttuuri luo ulkoisesta muutoksesta riippumattoman rytmin. Näyttelyssä esillä olevissa teoksissa vanha ja uusi, Itä ja Länsi, myytit ja todellisuus kietoutuvat toisiinsa.

Teosten aiheet ja kuvamaailma saattavat toistaa kansantaiteen tai perinteisen kulttuurin piirteitä, mutta uudessa muodossa ja sisällöllisesti nykyhetkeen liittyen. Indonesian taiteilijan **Heri Donon** lentävät nukkeinstallaatiot tai lasikaappeihin sijoittuvat ”etnografiset” esineistöt muistuttavat Wayang-nukeista tai jumalten naamioista, mutta nyky-päivään siirrettyinä ne puhuvat suoraa kieltä indonesialaisen yhteiskunnan ongelmista, nykyisyyden ja menneen kohtaamisesta.

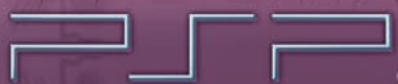
Thaimaalainen **Araya Rasdjarmrearnsook** puolestaan käsittelee meille länsimaisille niin kovin kliiniseksi käynyttä kuolemaa videoinstallaatioissaan. Hyvin mutkattomasti taiteilija pitää luentoja ja lukee pyhiä tekstejä kuolleille tai pukee heitä erilaisiin vaatteisiin sairaaloiden ruumishuoneilla. Kuolemasta tulee kotoista ja vähemmän pelottavaa, siirtymävaihe toisesta olotilasta toiseen.

Kiinalainen **Hu Yang** kulkee kameransa kanssa shanghai-laisissa kodeissa kommentoiden kaupungin räjähdysmäistä rakentamistahtia ja sen vaikutuksia yksilöihin asukkaiden kuvien ja heidän haastattelujensa kautta. Vanha inhimillisiin mittasuhteisiin rakennettu, kortteliajatteluun ja kadunvarsielämään perustuva rakennuskanta saa väistyä pilvenpiirtäjien ja suuryritysten tieltä. Mihin nämä ihmiset joutuvat, mikä heidän kohtalonsa tulee olemaan tässä jättikoneistossa, joka kirjaimellisesti jauhaa alleen vanhan ja kuluneen? Tässä ajatuksia, joita näyttelyn taiteilijat tuovat suomalaisen yleisön pohdittaviksi.

Aisialainen sananlasku sanoo: ”Erlaiset pellot, erilaiset heinäsirot, erilaiset meret, erilaiset kalat”. Nykytaiteen yhteinen kieli ja globaali vuorovaikutus tuovat näyttelyn teokset lähelle suomalaista taideyleisöä niiden kulttuurien ja yhteiskuntarakenteen erilaisuudesta huolimatta.

□ Marja Sakari
intendentti

Rajoitettu erä, mukana erikoissisältöä ja Pinkin UMD.

PlayStation®Portable

goes
p!nk

www.yourpsp.com/pink

™, "PlayStation", "PSP" and "UMD" are trademarks or registered trademarks of Sony Computer Entertainment Inc. is a registered trademark of Sony Corporation. All rights reserved. P!NK is a trademark owned by Laita Paw Print, LLC. © 2004 Pink's Stuff, Inc. All rights reserved. ©2006 Laita Records, LLC.

VATTENFALL

ENERGIAA TAITEENKIJÖILLE

johdattaa tanssin historiaan

Ranskalainen tanssija ja koreografi **Julia Cima** vie soolossaan katsojat historialliselle matkalle. Cima on tutkinut 1900-luvun tanssitaiteen merkkiteoksia ja koennut niiden pohjalta koreografisen tulkinnan historiallisista sooloista. Alkuperäiset tanssit liittyvät tiettyihin historiallisiin tapahtumiin ja ihmisiin, eikä niitä voi koskaan täydellisesti toistaa. Julia Ciman *Visitations* onkin uusi teos ja tulkinta tanssin historiasta.

“Visitations on ennen kaikkea tulkitsijan projekti. Se on sarja sooloja, jotka eivät kuulu minulle, mutta joista teen omiani. Toivon että tämä hyppy historiaan paljastaa hetken loputtoman rikkauten ja monimuotoisuuden, samalla tavalla kuin nämä tanssit olisivat tehneet näiden käsityöläisten omina aikoina”, Cima kertoo.

Julia Cima vierailee soolossaan 10 koreografian teoksissa lähes sadan vuoden ajalta. Kyseessä eivät ole mitkä tahansa teokset, vaan länsimaisen tanssin kulmakivet, jotka ovat avanneet uusia polkuja, syventäneet koreografista ajattelua ja synnyttäneet kokonaisia koulukuntia. Mukana ovat mm. **Vaslav Nijinsky**, **Tatsumi Hijikata**, **Valeska Gert** ja **Merce Cunningham**. □

FRED KAHN

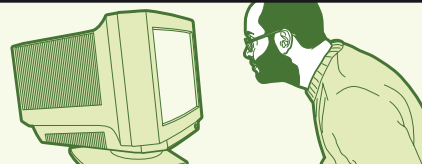
”MINUN PUOLESTANI NE MAKASIINIT
VOITAIISIIN VAIKKA POLTTAA.”

PYSY AJAN TASALLA – ASENNA ALOITUSSIVUKSI HS.FI

TOIMI NÄIN

<http://www.hs.fi/aloitussivu>

OK

1 AVAA HS.FI/ALOITUSSIVU

2 SEURAA OHJEITA

3 ALOITA AINA UUTISILLA

HS.fi

Matkusta Maisemaan

Nykytaiteen tavat viestiä merkityksiä voivat tuntua joskus hämmäntäviltä. Nykytaiteen museossa työskentelee oppaita, jotka auttavat taiteen lähestymisessä. He ovat taidealan ammattilaisia ja opiskelijoita, joiden tehtävänä on toisaalta tarjota taiteeseen liittyvää tietoa ja toisaalta keskustellen rohkaista yleisöä omiin tulkintoihin.

Perjantaisin, ilmaisiltana, voi kokoelmannäyttelyn opastukselle osallistua kello 18. Maisema Kiasman kokoelmissa -näyttely on avoinna 2.9.2007 saakka 2. ja 3. kerroksessa.

Ohessa lainauksia Maisema-näyttelyn opastuksilta. Oppaina Ulla-Maj Saarinen, Inka Yli-Tepsa, Laura Törmikoski ja Päivi Matala. □

PIIBE MYKKÄNEN / KKA

“Teoksen nimi viittaa kirjaan, joka on kerrottu pienen Laura-tytön näkökulmasta. Teos on aika lapsenomainen. Teosta voi ajatella myös maailmankuvana. Ikään kuin se mitä voimme ymmärtää, rajaa meidän maailman rajat. Jos pieni lapsi miettii maailmaa, niin maailma on se oma kotipiha ja kun lapsi kasvaa aikuiseksi, niin sitä enemmän hän myös maailmaa ymmärtää ja valloittaa.”

Pasi Karjula: Pieni talo preerialla, 1999-2000

“Nämä voisivat olla tähtisumua valtavan kaukaa avaruudesta ja ne voivat olla siitepölyä veden pinnalla... tämä samankaltaisuus hirveän pienessä ja hirveän suuressa... tulee sellainen maailmoja syleilevä olo, että halutaan tavoittaa koko maailmankaikkeus yhteen kuvaan.”

PETRI VIRRANEN / KKA

“Tämä on vähän ironinenkin maalaus. Siinä voi hahmottaa maiseman ja keskellä nuo kehykset, kuin kommenttina siitä, että maailmaa katsottaisiin muka vain yhdestä pisteestä. Renessanssin aikana kehiteltiin perspektiivisääntöjä joita pidettiin kaiken huipentumana, että näin kuva muodostuu oikein ja kuva on totta. Mutta on paljon nykytaiteilijoita, jotka haluavat näyttää, että ehkä se ei ollutkaan ihan koko totuus.”

Thomas Nyqvist: Tumma maa, 1987

PETRI VIRRANEN / KKA

KEVIN REGAN / KKA

“Valokuva houkuttelee katsomaan maailmaa lapsen silmin. Tuo pensas näyttää ihan metsältä, mutta siellä on kuitenkin aukko, tuntematon, joka houkuttelee tutkimusmatkalle. Sinne tekee mieli mennä sisään, mutta samaan aikaan miettii, että uskaltaako.”
Marte Aas: Like a Forest, 2003

PETRI SUMMANEN / KKA

“Maataide lähti 60-luvulla liikkeelle vastalauseena klinistä valkoista kuutiota kohtaan. White cube on pilkallinen ilmaus galleria- tai museotilalle, jonne voi ripustaa teoksia, joita voi sitten myydä tai ostaa. Maataiteilijat tekivät juttuja luonnossa, siis sen valkoisen kuution ulkopuolella. Taiteilija on tehnyt myös tällaisen kivikehän luontoon. Loppujen lopuksi luontoon tehdyn taiteen dokumentointi muodostui tärkeäksi ja hän kuvasi teokset ja toi kuvat myöhemmin galleriatilaan tai museoon.”
Richard Long, Kuivuuden ympyrä, 1989

JENNI NURMINEN / KKA

“Taiteilija on käynyt Romaniassa, Ukrainassa ja Venäjällä maaseudulla kuvaamassa. Jos ajatellaan, että elintaso on aivan erilaista näissä maissa, kuvat eivät välttämättä näytä enää niin klassisilta ja kauniilta. Jos mietitään, mikä olisi kaunista maisemaa, niin yleensä viljeltyä maata pidetään kauniina. Sillä tavalla tämä on oikein ihanteellinen maisema.”
Pentti Sammallahti: Transilvania, 1985

SAKARI VIITA / KKA

PETRI VIRTANEN / KAA

- 2 Neljä nuorta kuvataiteilijaa kilvoittelee Suomen merkittävimmästä kuvataidepalkinnosta Ars Fennicasta.
- 8 "Taide on tuolla ulkona", sanoo museon-johtaja Tuula Karjalainen ja viittilöi työhuoneensa ikkunasta kohti Mannerheimintietä.
- 13 Newyorkilaista tai ei, tällä kertaa pakataan pensselit ja lekat ja mennään maalle tai ainakin maalaiskuntaan. URB kiertueella on jatkoa Kiasma-teatterin URB-nimikkeen alla tapahtuneille erilaisille taide-esityksille ja esillepanoille.
- 14 Nykyaiteen yhteinen kieli ja globaali vuorovaikutus tuovat Aasia-näyttelyn teokset lähelle suomalaista taideyleisöä niiden kulttuurien ja yhteiskuntarakenteen erilaisuudesta huolimatta.
- 18 Nykyaiteen tavat viestiä merkityksiä voivat tuntua museokävijästä hämmentäviltä.

KANSI: Ars Fennica -ehdokkaat Markus Kähre, Elna Brotherus, Anna Tuori ja Elna Meremies

Kiasma-lehti | Julkaisija: Nykyaiteen museo | Vastaava toimittaja: tiedotuspäällikkö Piia Laita 09-1733 6507 | Toimitussihteeri: tiedottaja Päivi Oja 09-1733 6534 | Verkkototeutus: verkkomediasuunnittelija Justus Hyvärinen 09-1733 6532 | Toimituksen osoite: Kiasma, Nykyaiteen museo, Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki | Puh. 09-173 361, Fax 09-1733 6503 | Internet: www.kiasma.fi | E-mail: kiasma-lehti@kiasma.fi | ISSN 1455-173X | Ulkoasu ja taitto: Timo Vartiainen | Painopaikka: F.G. Lönnberg | Toimitus ei vastaa ohjelmisto-aikatauluihin tulleista muutoksista. | YHTEYSHENKILÖT | Museonjohtaja Tuula Karjalainen, Museonjohtajan assistentti Tuula Vuorio, 09-1733 6516, Fax 09-1733 6574 | Näyttelyt: intendentti Marja Sakari 09-1733 6519 | Kiasma-teatteri: tuottaja Virve Sutinen 09-1733 6511 | Yhteistyöpäällikkö Markkinointi & sponsorointi Annukka Klinge 09-1733 6653 | Ulosvuokraukset, yhteistyökoordinaattori Päivi Hilska, 09-1733 6668 | Opasvaraukset: 09-1733 6509 | Kiasman Ystävät ry 09-1733 6595 | Nykyaiteen museo Kiasma kuuluu Valtion taidemuseoon